

Конспект за Държавен изпит на ОКС Магистър

Училищна психология

1. Професията психолог в училище - настояще и бъдеще. Нормативни документи, регламентиращи функциите на психолога в училище.
2. Специфика на психологическата интервенция в училищна среда. Етапи, планиране и осъществяване на психологическата интервенция. Поведенческа интервенция. Индивидуална и групова интервенция.
3. Професионално-психологически тренинг с учители. Особенности на педагогическото общуване, професионално-психологичен тренинг с учители- подготовка и провеждане.
4. Училищна адаптация и дезадаптация. Фактори за положителна социална адаптация към училищна среда. Признаци, показващи наличие на дезадаптация.
5. Социално-екологичен модел за преодоляване на проблемните области в училище. Теория за екологичните системи на Юри Бронфенбренер.
6. Ролеви взаимоотношения в училище и проблемни зони в тях. Ролята на психолога за превенция и преодоляване на проблемните зони.
7. Психологичният експеримент в педагогическата практика. Видове психолого-педагогически експерименти: според съдържанието на експеримента (дидактически, възпитателен, управленски, комплексен); според мащаба на експеримента (индивидуален, групов, масов); според реализацията (естествен (полеви) и лабораторен); според продължителността (кратковременен, дълговременен).
8. Етапи в протичането на психолого-педагогическия експеримент: отсейващ етап (скрининг); пилотен (разузнавателен); констатиращ етап; основен етап (формиращ); заключителен етап (контролен); допълнителни етапи (дублиращ, повторен, сравнителен, аналитичен).
9. Анализ на резултатите от психолого-педагогическия експеримент. Видове оценяване; факторите „педагогически ефект“ и „знания“; грешки на експериментатора, свързани с отчитане на получените резултати от експеримента; индивидуална и групова експертна оценка.
10. Научни теории, разкриващи характеристиките на конфликтите и конфликтното поведение на хората. Подходи за представянето им (социологичен, педагогичен, психологичен, медицински).
11. Същност на конфликтната ситуация. Стадии в развитието на конфликтната ситуация. Конфликтните ситуации в училище и участниците в тях. Типове конфликти в училище. Конфликтни зони.
12. Посредническата роля на психолога за разрешаване на конфликтите и конфликтните ситуации в училище. Професионални умения. Етапи в процеса на посредничество. Последващи стъпки за работа с участниците в конфликтните противопоставяния в училище.

13. Тестиране в образованието.
14. Изследване на училищна готовност.
15. Изследване на мотивация за учене.
16. Предмет и задачи на психодиагностиката на нарушенията на развитието. Основни принципи за изследване на нарушенията в развитието.
17. Методи за диагностично изследване на нарушенията в развитието: анамнеза, соматичен и неврологичен статус, беседа, наблюдение, продукти от дейността.
18. Методи за диагностично изследване на нарушенията в развитието: невропсихологично изследване на гнозис, праксис и език.
19. Механизми на психична защита и тяхното проявление в педагогическото общуване.
20. Отрицателно отношение към ученика – проявления и последствия.
21. Ролята на диалога за формиране и корекция на Аз-концепцията на ученика.
22. Характеристики на ученето на надарените деца и юноши.
23. Ценности и интереси на надарените деца и юноши.
24. Стиллове на взаимодействие между учителя и учениците.
25. Педагогическа чувствителност на учителя.
26. Самочувствието като емоционален компонент на самосъзнанието.
27. Механизъм на саморазвитието и самообучение.

Литература:

- Асенова, И. (2018). Психопатология. Изд. „Смилков“ ЕООД, Благоевград, 179 с. [ISBN: 978-61990970-2-1]
- Атанасова, А. (2018). Диагностика и оценка на разстройства от аутистичния спектър. УИ "Св.Климент-Охридски".
- Батоева Д., Т. Попов, Е. Драголова (2006). Педагогическа и психологическа диагностика: Помагало за изследване на деца и ученици, Аскони-Издат
- Боянова, В. (2013). От симптома към диагнозата. Изд. НБУ, 2013.
- Бижков, Г. (2003). Педагого-психологическа диагностика. I част: Основи. София: УИ "Св. Климент Охридски".
- Бижков, Г. (2003). Педагого-психологическа диагностика. II част: Методи. София: УИ "Св. Климент Охридски".

- Бижков, Г. и Ф. Стоянова. (1997). Тест за диагностика на готовността на децата за училище. София: УИ "Св. Климент Охридски".
- Бьодикер Мари-Луизе, Вамер Ланге. (2002). Форми на групово-динамичен тренинг. Тренингови техники. С.
- Василева, Н. (2018). Детска невропсихология. УИ "Св.Климент-Охридски".
- Великов Б. (1996) Психологическият конфликт в ранната юношеска възраст.С.
- Вълчев, Р. (1992) Учителят пред себе си и пред другите. Социално - психологически тренинг за учители. Методическо ръководство,Отворено общество
- Галтунг Й. (2005) Разрешаване на конфликти: И двете плюс още нещо: Увод към работата с конфликти. С.
- Гергов, Т., Велинов, Г., (2015) Психичният климат в клас - условие за ефективност на учебно-възпитателния процес. Сборник доклади от 9-та конференция по психология: Психология – теория и практика, Варна, стр. 299-310.
- Гергов, Т., Христова, Х., (2014) Психолого-педагогическата ерудиция като предиктор за ефективност на учебно-възпитателния процес. Сб. Приложна психология и социална практика. УИ "Черноризец Храбър", Варна, стр. 445-454, ISSN 1314–0507.
- Жеков, Ж. (2010). Предиктори за ранна диагностика на дисграфиите. Шумен: УИ "Еп. К. Преславски".
- Иванов, С. (2018) Психология на професионално-педагогическото общуване. УИ "Св. Климент Охридски"
- Иванов И.П.(2006) Педагогическа диагностика.УИ , Шумен
- Иванова Р.(2012) Училището (не) любимо през погледа на психолога,С., Просвета
- Калчев, П. (2013). Тест за училищна готовност. София: Изток-Запад.
- Кентауиц Б.Х., Хенри Л. Родигър III, Дейвид Дж. Елмс (2011) прев .Л.Ангреева, Експериментална психология, Изток-Запад
- Манчева Р.(2006) Конфликти и конфликтно поведение. Бл.
- Матанова, В. (2016). Детска невропсихология: Нарушения на езекутивните функции. Издателство „Стено“.
- Мутафова, М. (2015). Въпроси на възрастовата и педагогическата психология. Благоевград: УИ „Н. Рилски“, ISBN 978-954-680-981-0. (Учебно пособие)
- Мутафова, М. (2017). Самооценка на демократичния стил на взаимодействие между учители и ученици. Сборник с резюмета от международна научна конференция „Предизвикателства и перспективи пред съвременната психология“, София: УИ "Св. Климент Охридски": 101.
- НАРЕДБА № 3 от 18.02.2008 г. за нормите за преподавателска работа и реда за определяне на числеността на персонала в системата на народната просвета.

- Пенчева, Е. (2006). Психологична типология и образователна практика, С., АИ „Марин Дринов”.
- Радев, П. и Александрова, А. (2003). Дидактическа тестология. Пловдив: Пловдивско Университетско Издателство.
- Стаматов, Р. (2012). Детска психология.“Хермес”. Пл.
- Стаменкова, Н. (2006). Психологически измервания: лекционен курс. Варна:Псидо ЕООД
- Стоянова, С. (2007). Адаптация на тест за мотивация за обучение сред ученици. В сб.: Приложна психология и социална практика, (Съст.) Г. Герчева-Несторова, Варна: Университетско издателство Варненски свободен университет “Черноризец Храбър”, 111-128.
- Стоянова, С (2011). Експериментална психология. УИ „Н. Рилски“ Бл
- Стоянова, С. (2016). Рефлексия в обучението и стремеж към собствена значимост. Философия, 25(3), 313-321.
- Стърнбърг, Р., Уилямс, У. (2014) Педагогическа психология. София, издателство Изток-Запад.
- Стюарт, Д., Пр.Шамдасани. (2001). Фокус – групи. Теория и практика. Тренингови техники. С.
- Тодорина, Д. (2005). Култура на педагогическото общуване, Благоевград.
- Тодорков, К. (2002). Експериментална психология, Велико Търново
- Цветанска, С. (2006) Предизвикателства в педагогическото общуване. Просвета
- Циркова Д. (2007). Психологично консултиране на деца, юноши и родители, С,Център за социална подкрепа
- Armistead, L. (2013) SCHOOL PSYCHOLOGISTS’ CONTINUING PROFESSIONAL DEVELOPMENT PREFERENCES AND PRACTICES. Psychology in the Schools, Vol. 50(4)
- Asenova, I. V. (2018). Brain lateralization and developmental disorders: A new approach to unified research. London and New York: Routledge, Taylor & Francis Group. (pp. 180)
- Dede Paquette & John Ryan. (2001). Bronfenbrenner’s Ecological Systems Theory , Cambridge, Harvard University Press
- Mutafova, M. (2014). Self-assessment of teachers and team roles of students. Saarbrücken: Lambert Academic Publishing, ISBN: 978-3659625459. (Монография).